

۲۴۲۴۱۱۷

نقد و نشانه‌شناسی در هنر

محمود معصومی

www.ketab.ir

۱۴۰۳

نشریه

سرشناسه معصومی، محمود، ۱۳۶۳- عنوان و نام پدیدآور نقد و نشانه‌شناسی در هنر/نویسنده محمود معصومی.

مشخصات نشر شیراز: نشر سیه، ۱۴۰۲. مشخصات ظاهری ۱۰۵ص، ۱۴/۵*۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۰۲۳۶-۱-۷

وَضْمِیت فہرست نویسی فیفا موضوع نقد هنری Art criticism

نشانه‌شناسی و هنر Semiotics and art رده بندی کنگره: N7475 رده بندی دیویی: ۷۰۱/۸۱

شماره کتابشناسی ملی ۹۳۷۱۵۱۹ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیفا تاریخ درخواست ۱۴۰۲/۰۷/۰۶

کد پیگیری: ۹۳۷۰۴۲۰

نقد و نشانه‌شناسی در هنر

نویسنده: محمود معصومی

نشر: سیه

نوبت و سال: اول ۱۴۰۳

چاپ و صحافی: پیشگام

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۰۲۳۶-۱-۷

شیراز، خیابان رودکی، روبروی کوچه یک رودکی، ساختمان رضا،

www.farhanghonar.com

واحد یک

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۳۹۲۷۲-۰۷۱۳۲۳۳۸۲۰۰

نشریه

فهرست

۱۱.....	پیشگفتار
۱۲.....	نقد چیست؟
۱۲.....	نقد صریح و ضمنی
۱۳.....	نقد ضمنی و صریح از دیدگاه اور کیونی
۱۳.....	دیدگاه آندره مارتینه در معنای ضمنی
۱۴.....	مرز بین معنی ضمنی و صریح
۱۴.....	تقابل بین زبان و گفتار
۱۵.....	اصل کلی تمایز بین معنی ضمنی و صریح
۱۶.....	نقد هنری
۱۶.....	فرایند نقد یک اثر هنری
۱۶.....	توصیف
۱۷.....	تحلیل
۲۰.....	تفسیر
۲۰.....	قضاوت
۲۱.....	عوامل موثر در بررسی و نقد اثر
۲۱.....	انواع ارتباط با اثر

عناصر بیرونی نقد	۲۲
عناصر درونی نقد	۲۲
در تحلیل محتوا به موارد زیر توجه شود	۲۲
دیدگاه جامعه شناسی هنر در نقد آثار	۲۳
مروری بر تاریخ نقد از یونان باستان تا قرن بیستم	۲۴
نقد در یونان باستان	۲۴
نقد در روم باستان	۲۵
نقد در قرون وسطا	۲۵
نقد در قرن هفده، هجده و نوزدهم	۲۶
نقد در قرن بیستم و بیست و یکم	۲۶
انواع نقد	۲۷
نقد تفسیری	۲۷
هرمنوتیک	۳۰
رویکرد دیلتای	۳۳
رویکرد هایدگر	۳۴
رویکرد گادامر	۳۵
نقد روان شناسانه	۳۷
ویژگی های منتقد	۳۷

۳۹	ماهیت روان از دیدگاه فروید
۴۱	تعویض و به گرایی
۴۲	اینهمانی یا همانندی
۴۳	واکنش معکوس
۴۴	واپس زنی
۴۴	رویا و آفرینش هنری
۴۵	رویا و تفسیر هنری
۴۷	نقد ساختارگرا
۴۷	ساختمان اثر
۴۸	ساختار اثر
۴۸	نقد فرمالیستی
۵۰	فرمالیسم و کانت همنشینی ذوق و نبوغ
۵۱	اصول و مبانی فرمالیسم
۵۲	فرایند تحلیل
۵۴	فرمالیسم و کشف لحن در نمایش شخصیت‌ها
۵۴	فرمالیسم و کشف قوانین حاکم بر رفتار شخصیت‌ها
۵۶	تاثیرات اندیشه‌های فرمالیست‌ها
۵۷	مزایای نقد فرمالیستی

۵۸	محدودیت‌های فرمالیست‌ها
۵۹	نقد کهن الگویی آرکی تایپی
۵۹	جیمز جرج فریزر
۶۰	یونگ
۶۲	خصلت‌ها و اهداف اسطوره‌ها
۶۲	نکات مهم در ارتباط پیوند اسطوره و ادبیات
۶۳	عناصر نقد کهن الگو
۶۳	مفهوم وجه تمثیلی در نقد کهن الگویی
۶۴	راه‌های شناسایی صور ازلی
۶۴	یونگ و صور تمثیلی
۶۵	تفاوت نقد اسطوره‌ای و نقد آرکی تایپی
۶۶	نقد مضمونی
۶۶	ژرژ پوله
۶۶	پیشینه و تعریف
۶۷	خاستگاه‌های نقد مضمونی
۶۷	اصول رمانتیسیسم
۶۸	نقد مضمونی و فرویدیسم
۶۹	نگاه یونگ (فرا زمانی) در نقد مضمونی

۷۰	نقد مضمونی و منتقد
۷۰	نقد مضمونی و پدیدارشناسی
۷۱	نگاهی بر پدیدارشناسی هوسرل
۷۱	رمانتیسم و نقد مضمونی
۷۲	پروست و نقد مضمونی
۷۴	رابطه منتقد و خالق اثر
۷۴	باشلار و تضاد او با فروید در مفهوم نقد مضمونی
۷۵	نگاه باشلار به نقد مضمونی
۷۶	مکتب ژنو و تاثیر آن بر نقد مضمونی
۷۸	روش انجام نقد مضمونی
۷۹	نقد نشانه شناسانه
۷۹	پیرس، سوسور، اسلین و نشانه شناسی
۸۰	نشانه شناسی و فرمالیست های روسی
۸۱	رولان بارت و نقد نشانه شناسانه
۸۲	زبان، سبک، نوشته از دیدگاه بارت
۸۳	بارت و دلالت ضمنی
۸۴	بارت و جامعه
۸۵	بارت و نگارش

۸۵	بارت و تاریخ
۸۶	بارت و کیفیت ادبیات
۸۸	بارت و نوشته هنر
۸۹	بارت و روایت
۹۱	پدیدارشناسی
۹۲	نشانه‌ها و معنا
۹۳	رمزگان
۹۴	پیشینه نشانه‌شناسی
۹۵	فردینان دو سوسو، بنیانگذار زبان‌شناسی
۹۶	زبان و گفتار
۹۶	دال و مدلول
۹۷	هم‌نشینی و جانشینی
۹۷	چارلز سندرز پیرس و نشانه‌شناسی
۹۹	نظام سه گانه‌ی پیرس
۱۰۰	مثال‌هایی از نشانه‌های شمایی، نمایه‌ای و نمادی
۱۰۴	منابع

پیشگفتار

به نقل از ناتالی هینک، جامعه‌شناسی هنر، که در نقد هنر بسیار حائز اهمیت است را می‌توان در سه رویکرد مورد نقد قرار داد. در نخستین دیدگاه می‌توان به رویکرد قبل از قرن نوزدهم میلادی اشاره کرد که هنرمندان خود را جدایی از جامعه می‌دانستند و برای پذیرش آثار هنری و هنرمندان جدید، شرایط بسیار پیچیده‌ای تعیین کرده بودند در این عصر هنر و جامعه از یکدیگر جدا بود و هنرمندان محدود تعیین می‌کردند که هنر چیست و هنرمند کیست. آثار پذیرش شده به این سبک را به اصطلاح آثار فاخر و اصطلاح هنر برای هنر نیز مربوط به این سبک از آثار می‌باشد.

رویکرد دوم با شروع موج انقلاب‌های هنری در اوایل قرن نوزدهم، با جنبش رمانتیسم آغاز شد و در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم به اوج خود رسید. در این دوران هنر به درون جامعه وارد شد و آثار هنری متنوعی به واسطه ظهور جنبش‌های هنری متعدد شکل گرفت در این دوره هنرمند جامعه‌شناس آثار هنری و هنرمند بودن اشخاص را تعیین می‌کردند.

در رویکرد سوم که با ظهور اندیشمندانی نظیر ژان پل سارتر، آلبر کامو و همچنین معنا‌باختگی پس از جنگ جهانی اول و دوم شکل گرفت، هنر و جامعه، دو روی یک سکه شدند که هنرمند درون جامعه شکل می‌گرفت و آثار خود را تولید می‌کرد و جامعه و مردم تعیین می‌کردند که هنر چیست و هنرمند کیست. امروزه در نقد جامعه‌شناختی آثار، می‌توان از این سه دیدگاه بهره برد.

محمود معصومی

به نقل از ناتالی هینک